

og den større Halvdel vil blive valgt af forskellige større næringsdrivende i Forbindelse med de større Gaard- og Godsejere, medens hele den egentlig arbejdende Del af vort Landbrug, fra 1 Td. Hartkorn til op imod 4—5 Tdr. Hartkorn, figurligt talt vil komme til at sidde mellem to Stole, idet de ikke ville kunne gøre deres Indflydelse gældende nogen Steder. Samtidig med, at de tabe Indflydelsen paa den større Halvdel af Sogneraadene, ville de selvfølgelig ogsaa miste Indflydelsen paa Amsraadene. Det ærede Medlem talte om Realiteter — dette er en Realitet, som der i høj Grad maa regnes med, og det ærede Medlem kan være vis paa, at naar de samvirkende danske Sogneraadsforeninger have sendt Indenrigsministeren en varm Tak, fordi han har faaet dette Ændringsforslag sat ind, saa vidner det om en dyb og sand Forstaaelse af, hvad det drejer sig om. Det vidner netop ogsaa om, at Sogneraadene, der nu vælges af Jordbrugerne, have netop den højere Horisont og det vide Blik, som jeg synes, at det ærede Medlem i alt Fald paa dette Punkt i betydelig Grad mangler.

Stilling: Da vor Forfatning er bygget paa Overenskomst, er det naturligt, naar et saa vigtigt Forslag som dette ligger paa Tingets Bord, at de forskellige Fraktioner søge at udnytte paa bedst mulig Maade det, de mene kan gavne, hvad de selv repræsentere; og det er jo ogsaa sket ved denne Lejlighed. Vi høre nu fra forskellige Sider, — det er særlig Landborepræsentanterne, der have udtalt sig — at de ere mere eller mindre veltilfredse, og mine Partifæller mene som Helhed ikke at kunne være tilfredse med, hvad der er opnaaet ved Overenskomsten. Jeg skal ikke komme ind paa det særlige Spørgsmaal for Landbrugets Vedkommende eller for Landbostandens Vedkommende. Det forekommer mig, at der er vundet noget, at der er sket Forbedringer, som jeg synes maa have deres store Betydning for den konservative Sag. For Københavns Vedkommende maa det vel siges, at der er ogsaa sket Forbedringer, i hvert Fald fra det nuværende, og ved de af Ministeren tilføjede Ændringer er der sket endnu yderligere Forbedringer, som jeg tror ogsaa ville have Betydning i den Retning, jeg antydede før. Men der blev af en af de ærede Talere i Dag sagt, at de, der skulle betale Gildet, er Danmarks Købstæder, og den højtærede Minister sagde i Gaar: Ja, hvorledes sidde

nu for Øjeblikket de danske Købstæder i det? Socialdemokraterne trænge jo allerede nu saa stærkt ind paa dem, at de 2 Vælgerklasser omtrent ere ved at gaa bort. Jeg maa give ham Ret i, at for enkelte Byers Vedkommende er det jo virkelig saaledes, at ved de ny Skattelove er Grænsen omtrent udvisket, og vi se altsaa Følgerne; vi se Følgerne af, at Socialdemokratiet — jeg nævner udtrykkelig dem, som jeg betragter som mine politiske Modstandere ogsaa i det kommunale Liv — trænge ind rundt omkring i Ligningskommissionerne og i Byraadene; og vi næringsdrivende, handlende og Haandværkere føle os brøstholdne ved denne Indtrængen, denne Overkommando i de kommunale Raad, som vi have set Eksempler paa. Naar vi have set, hvorledes de tage fat i Esbjerg og flere andre Byer, hvor de nogenlunde følge Eksemplet, er det ikke underligt, at Næringslivets Udøvere som Helhed blive betænkelige og se hen til vor højtærede Indenrigsminister som den, der skal være og rettelig er den eneste Varetager af vore Interesser paa det kommunale Omraade, og haabe, at han maa kunne finde noget, som Udvalgene ikke have kunnet finde, noget, der kunde betrygge Mindretallets Ret. Nu er det vanskeligt saaledes at finde Columbus' Æg, at finde det rette, det indrømmer jeg. Der er blevet peget paa forskellige Ting, som ville have Betydning i Retning af at sikre de konservative Interesser og da særlig Grundejernes Interesser, og der er det mærkværdigt, at Danmark vist er det eneste Land i Verden, hvor man indfører den almindelige Valgret — som vi ikke kunne komme udenom, det indrømmer jeg det ærede 1ste Medlem for 7ende Kreds (Madsen-Mygdal) — hvor ikke Grundejerne have en særlig Repræsentation i de kommunale Raad. Den Vej have vi forsøgt her, men den har vist sig ufremkommelig. Man skulde synes, at det var et demokratisk Grundlag; der er jo baade Højremænd og Venstremænd og Socialdemokrater, der ere Grundejere, der er rige og fattige. Og efter at den almindelige Valgret bliver indført, hvordan bliver Forholdet saa ved Laan og Skattepaalæg? Den besiddelsesløse Kommunalbestyrelse kan sætte en Kommune i Gæld, og saa kan den forsvinde; baade Tjenestepiger og Tjenestekarle ere jo med til Styrelsen; men de, der blive tilbage og sidde med Smerterne, det er Grundejerne paa Landet og i Byerne. Man skulde jo synes, at her i alt Fald var noget at bygge paa,